

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/wideorelacje-spoty-i-do/84849,Harcerstwo-niepokorne-lat-80-Archiwalna-sroda-na-Przystanku-Historia-IPN-w-Krako.html>
05.05.2024, 18:17

Harcerstwo niepokorne lat 80. „Archiwalna środa” na „Przystanku Historia” IPN w Krakowie

4 grudnia 2019 r. w dyskusji zatytułowanej „Harcerstwo niepokorne lat 80. w dokumentach SB i archiwaliach ruchu harcerskiego”, o źródłach Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej rozmawiali Marcin Kapusta (Oddziałowe Archiwum IPN w Krakowie) i hm. Wojciech Hausner (ZHR).

Wiosną 1989 r. obok ZHP rozpoczęły działalność dwie jawne, choć nieoficjalne organizacje, które przywracały harcerstwu wartości patriotyczne, religijne i moralne. Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej i Związek Harcerstwa Polskiego rok założenia 1918 były formacjami, które wywodziły się z działającego w latach 80. niejawnego ruchu harcerskiego.

Warto przypomnieć, że ZHP było ściśle kontrolowane przez aparat represji PRL, który podejmował działania mające zapobiec utracie przez komunistów wpływu na to środowisko, a w szczególności jego oblicze ideowe. Przypadająca w 2019 roku 30. rocznica powstania ZHR jest dobrym momentem, by pokazać archiwalia, dotyczące „harcerstwa niepokornego”. Starszym instruktorom przypomną one czas harcerskiej służby w latach 80. XX wieku, a młodszym uzmysłowią, w jakich realiach organizowano „Białą Służbę” i inne akcje programowo-wychowawcze.